

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217206014
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6217206014.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a členov senátu JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému O. J., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom V. XX/XX, XXX XX P., zastúpenému JUDr. Petrom Vachanom, advokátom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie 599,47 eur istiny s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 12Csp/123/2017-320 zo dňa 19.02.2019 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol (druhý výrok) p o t v r d z u j e .

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania (tretí výrok) a vo výroku o trovách odvolacieho konania (štvrtý výrok) z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 24.04.2018 (v poradí prvým) konanie v časti o zaplatenie sumy 225,- eur s úrokom vo výške 28 % ročne zo sumy 835,65 Eur od 27.07.2017 do 12.10.2017, zo sumy 729,74 eur od 13.10.2017 do 12.10.2017, zo sumy 674,47 eur od 13.10.2017 do 18.10.2017, zo sumy 624,47 eur od 19.10.2017 do 18.10.2017 čiastočne zastavil (prvý výrok). Vo zvyšku žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal (tretí výrok). Tento rozsudok v časti čiastočného zastavenia konania (prvý výrok) nadobudol právoplatnosť dňa 30.05.2018, vo zvyšnej časti bol zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 11Co/211/2018-290 zo dňa 10. decembra 2018.

2. Okresný súd vo veci znova rozhodol rozsudkom zo dňa 19. februára 2019 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 269,47 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok) a vo zvyšku žalobu zamietol (druhý výrok). Žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43,20 % (tretí výrok) a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (štvrtý výrok).

2.1 Z dôvodov rozsudku vyplýva, že predmetom konania začatého dňa 14.08.2017 bolo zaplatenie sumy 599,47 eur spolu s úrokom vo výške 28 % ročne zo sumy 835,65 eur od 27.07.2017 do 12.10.2017, zo sumy 729,74 eur od 13.10.2017 do 12.10.2017, zo sumy 674,47 eur od 13.10.2017 do 18.10.2017, zo sumy 624,47 eur od 19.10.2017 do 18.10.2017, zo sumy 599,47 eur od 19.10.2017 do zaplatenia a náhrada trov konania, a to na základe zmluvy o zriadení a vedení účtu č. SK945600000001776744001 uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 16.11.2012. Žalovaný sa podľa žalobných tvrdení na účte dostal do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny, preto žalobca účet zatvoril a dňa 26.07.2017 internou účtovnou transakciou debetný zostatok na účte previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Nepovoleným prečerpaním je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho

zostatku na účte. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný zaplatiť úrok 28 % ročne z prekročenej čiastky. Žalovaný do dňa podania žaloby zaplatil 236,18 eur, o ktoré bol znížený dlh žalovaného.

2.2 Žalovaný v odpore podanom proti platobnému rozkazu okresného súdu č. k. 12Csp/123/2017-59 zo dňa 05.12.2017 namietol absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy zo dňa 16.11.2012, a to výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov, iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, lebo zmluva obsahuje len výšku splátky. Úver by sa mal považovať za bezúročný a bez poplatkov. Podľa žalovaného zmluva jednoznačne neobsahuje ani úrokovú sadzbu 28 % ročne; pokiaľ je uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú osobitne podpísané, nemôžu byť súčasťou zmluvy. Žalobcovi vytkol, že nepreukázal naplnenie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Tvrdil, že žalobca nemá nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru. Zo žaloby nevyplýva, aká suma zo žalovanej čiastky predstavuje istinu a aká je výška zmluvného úroku z nepovoleného prečerpania. Na pojednávaní žalovaný namietol, že žalobca nepreukázal uzatvorenie zmluvy o povolenom prečerpaní predpísanou písomnou formou s podstatnými náležitosťami zmluvy o povolenom prečerpaní, takže jeho nárok je potrebné posudzovať podľa zásad bezdôvodného obohatenia. Vzniesol námietku premlčania. Zmluvu o povolenom prečerpaní účtu so žalobcom uzatvoril cez internet banking a následne mu bola doručená poštou. Navrhol zamietnutie žaloby. Žalobcovi splátky za mesiace február, marec a apríl 2018 neuhradil.

2.3 V písomnom vyjadrení zo 14.02.2018 žalobca uviedol, že žalovanému bolo počas trvania zmluvného vzťahu poskytnuté povolené prečerpanie 1.000,- eur. Žalovaný porušil zmluvu prekročením povoleného limitu. Nepovolené prečerpanie sa navyšovalo nasledujúcimi debetnými obratmi na príslušnom účte (mesačný poplatok za vedenie účtu, poplatky za upomienku, výzva, úroky a pod.). Žalobca preto znížil limit povoleného prečerpania na 0,- eur. Splácanie nepovoleného prečerpania sa uskutočňuje automaticky priebežným znižovaním záporného salda bežného účtu klienta. Rozdiel medzi debetnými (-8.681,99 eur) a kreditnými (7.846,34 eur) obratmi na účte žalovaného ku dňu uzatvorenia predstavuje istinu dlhu 835,65 eur. Debetné obraty sú úroky účtované za aktuálnu sumu v debete, pripisované mesačne, kreditné úroky a rôzne poplatky. Úroková sadzba je v zmysle bodu 8.8 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej aj „VOP“) určená ako variabilná ročná percentuálna úroková sadzba, naviazaná na referenčnú úrokovú sadzbu, ktorá je predmetom zverejnenia. Zmluvný úrok bol 19,9 % ročne, po zrušení limitu povoleného prečerpania 28 % ročne na základe bodu 3.12 VOP, podľa ktorého je nepovolené prečerpanie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte po dobu nepovoleného prečerpania, ktoré musí majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Majiteľ účtu je povinný platiť z prekročenej čiastky úrok ako odplatu, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov poskytnutých bankou nad rámec zostatku na účte klienta. Po znížení limitu na 0,- eur sa dlh žalovaného navyšoval z právneho titulu prekročenia, upraveného v § 2 písm. f) a § 18 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca znížil limit povoleného prečerpania na 0,- eur dňa 01.04.2016, žalovaný mal povinnosť vyrovnať dlh do 7 dní. Premlčacia doba začala plynúť 09.04.2016, žaloba bola podaná včas. Vo vyjadrení doručenom okresnému súdu dňa 16.02.2018 žalobca uviedol, že žalovaný po začatí konania uhradil sumy po 75,- eur v dňoch 23.11.2017, 21.12.2017 a 19.01.2018, spolu 225,- eur. V uvedenej časti zobral žalobu späť a žiadal, aby okresný súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 374,47 eur spolu s úrokom 28 % ročne zo sumy 599,47 eur od 19.10.2017 do 23.11.2017, zo sumy 524,47 eur od 24.11.2017 až do 21.12.2017, zo sumy 449,47 eur od 22.12.2017 do 19.01.2018, zo sumy 374,47 eur od 20.01.2018 do zaplatenia. Okresný súd v zmysle § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku konanie čiastočne zastavil o zaplatenie sumy 225,- eur s úrokom 28 % ročne zo sumy 835,65 eur od 27.07.2017 do 12.10.2017, zo sumy 729,74 eur od 13.10.2017 do 12.10.2017, zo sumy 674,47 eur od 13.10.2017 do 18.10.2017, zo sumy 624,47 eur od 19.10.2017 do 18.10.2017. V ospravedlnení neúčasti na pojednávaní zo dňa 04.02.2019 žalobca uviedol, že poplatok za upomienku predstavuje skutočnú náhradu nákladov banky, ktoré jej vznikli v súvislosti s omeškaním dlžníka, najmä za vyhotovenie a zaslanie upomienky, za zasielanie informácií do spoločného úverového registra, sledovanie ďalšieho správania dlžníka a pod.. Poplatok za upomienku predstavuje aj službu klientovi v tom, že klient je v dostatočnom časovom predstihu informovaný o omeškaní a následkoch nesplácania úveru a môže tieto negatívne následky včas odvrátiť. Upomienka a cena za ňu je v zmluve vyjadrená jasne, zrozumiteľne a určito. Písomnosti boli žalovanému doručované obyčajnou zásielkou na adresu, ktorú banke poskytol, jedna výzva bola doručovaná s doručenkou. Poplatky sú účtované na základe čl. IV. ods. 2 zmluvy o účte, v zmysle ktorého je banka za poskytovanie produktov oprávnená účtovať si poplatky podľa Sadzobníka poplatkov banky v platnom znení.

2.4 Súd prvej inštancie mal preukázané, že dňa 16.11.2012 uzavreli strany sporu v súlade s § 269 ods. 2 a § 708 a nasl. Obchodného zákonníka zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb (ďalej aj „zmluva“), obsahom ktorej bolo zriadenie osobného účtu č. 1776744001/5600 pre žalovaného aj vydanie a používanie platobnej karty Maestro s výškou denného limitu 1.000,- Eur a poskytovanie služieb elektronického bankovníctva. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú, s možnosťou jej výpovede oboma zmluvnými stranami. Súčasťou zmluvy boli Obchodné podmienky k debetným platobným kartám - Prima banka Slovensko, a. s., Obchodné podmienky pre služby elektronického bankovníctva a VOP v platnom znení. V zmysle článku IV., bod 2. zmluvy je za poskytovanie produktov/ služieb Prima banka oprávnená zúčtovať si poplatky podľa sadzobníka poplatkov - Prima banka Slovensko, a.s. v platnom znení, a to na ťarchu účtu zriadeného na základe zmluvy, ktorého sa poskytnutie produktu týka resp. na ťarchu akéhokoľvek iného účtu majiteľa účtu vedeného v Prima banke. Majiteľ účtu vyhlasuje, že sa pred podpisom zmluvy oboznámil s poplatkami súvisiacimi s príslušnou zmluvou a so Sadzobníkom. V čl. IV., bod 4. zmluvy majiteľ účtu vyhlásil, že sa pred podpisom zmluvy oboznámil s obchodnými podmienkami, ktoré sú súčasťou zmluvy a zaviazal sa ich dodržiavať. Dňa 17.02.2015 bola medzi žalobcom ako bankou a žalovaným ako klientom uzavretá zmluva o povolenom prečerpaní na účte. Jej predmetom bolo zriadenie povoleného prečerpania do výšky limitu 1.000,- eur, s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,90 % ročne v zmysle podmienok uvedených vo Všeobecných obchodných podmienkach - Prima Banka Slovensko, a.s. v platnom znení, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. V bode 3 zmluvy je uvedené, že klient sa výrazne upozorňuje na povinnosť dodržiavať dohodnutú výšku limitu. Prekročenie limitu bude nepovoleným prečerpaním a bude mať za následok vznik povinnosti platiť popri dohodnutom úroku tiež úrok z omeškania z prekročenej časti limitu, prípadne tiež zrušenie limitu, stanovenie okamžitej splatnosti povoleného prečerpania a následné vymáhanie. Podľa výpisov z účtu výška limitu povoleného prečerpania platná od 17.12.2015 predstavovala 1.000,- eur. Z výpisov z účtu za mesiace apríl 2014 - apríl 2016 vyplynulo, že žalovaný mal na účte neustále mínusový stav, zostatok ku dňu 31.03.2016 bol - 960,- eur. V priebehu mesiaca boli účtované debetné položky, a to prečerpanie účtu - zmluvná pokuta, omeškanie, úroky a poplatok. Žalovaný sa teda v mesiaci apríl 2016 dostal pod povolený limit prečerpania prostriedkov na účte. Posledná kreditná operácia na účte žalovaného vo výške 75,- eur je z mája 2017. Z výpisu z účtu žalovaného za obdobie 01.07.2017 - 26.07.2017 je zrejmé, že došlo zo strany žalobcu k prevedeniu dlhu žalovaného vo výške 835,65 eur ku dňu 26.07.2017.

2.5 Po citácii § 708 ods. 1 a 2, § 710 a § 713 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 39, § 41 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, 4, 5, § 2 ods. 1 písm. a), b), § 9 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. k), i) a § 10 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvné strany uzatvorili zmluvu o bežnom účte ako absolútny obchodný vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom zdôraznil jej formulárový charakter. Na základe zmluvy o bežnom účte zo 16.11.2012 žalobca pre žalovaného zriadil a viedol účet. Dňa 17.02.2015 bola medzi stranami sporu uzatvorená aj zmluva o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte s limitom 1.000,- eur a variabilnou úrokovou sadzbou 19,9 %. Zmluva bola uzatvorená na diaľku prostredníctvom internet bankingu, následne bola žalovanému zaslaná poštou. Žalovaný pri uzatváraní zmluvy cez internet musel potvrdiť jej uzavretie zadaním svojho prístupového mena, hesla, PIN kódu prideleného na tento účel žalobcom. Týmto spôsobom bola dodržaná písomná forma úverovej zmluvy podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka. V dôsledku prekračovania povoleného limitu prečerpania žalobca pristúpil k jeho zníženiu na 0,- eur. Žalovaný sa dostal do nepovoleného prečerpania, žalobca účet uzatvoril 01.04.2016 a žalovanému vznikla povinnosť vyrovať dlh do 7 dní s poukazom na článok 8.9 Všeobecných obchodných podmienok. K vyhláseniu predčasnej splatnosti dlhu bankou nedochádza, nepovolený debetný zostatok sa stáva splatným ihneď a žalovaný sa dostal do omeškania. Premlčacia doba začala plynúť 09.04.2016 (vzhľadom na uzatvorenie účtu dňa 01.04.2016 a povinnosť dlh uhradiť do 7 dní). Žaloba bola podaná 26.10.2017, nárok žalobcu nie je premlčaný.

2.6 Súd prvej inštancie zamietol žalobu o zaplatenie 105,- eur istiny predstavujúcej päť poplatkov za upomienky v celkovej sume 75,- eur (5 x 15,- eur) a poplatok za výzvu - debet vo výške 30,- eur pre neunesenie žalobcovho dôkazného bremena čo do tvrdenia o výške uplatnenej pohľadávky, pretože nepredložil dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku uplatňovanej pohľadávky. Okresný súd zdôraznil, že za poplatok tohto typu dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie, poplatky tak predstavujú iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie takýchto poplatkov je možné považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca nepreukázal

zaslanie upomienok, okrem výzvy zo dňa 30.05.2016, preto okresný súd žalobu o časť istiny 105,- eur a úrok vo výške 28 % ročne od 20.01.2018 do zaplatenia zamietol.

2.7 Okresný súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia úroku vo výške 28 % ročne zo sumy 599,47 eur od 19.10.2017 do 23.11.2017, zo sumy 524,47 eur od 24.11.2017 do 21.12.2017, zo sumy 449,47 eur od 22.12.2017 do 19.01.2018 a zo sumy 374,47 eur od 20.01.2018 do zaplatenia z dôvodu nepovoleného prečerpania. Konštatoval, že žalobca nepreukázal zmluvné dojednanie o povinnosti platiť úroky vo výške 28 % ročne. Sadzobník poplatkov nepredstavuje riadne dojednanie o výške úrokov. Podľa § 9 ods. 9 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úroky a poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve alebo v jej prílohách. Odkaz žalobcu v zmluve na Sadzobník, resp. obchodné podmienky nie je možné považovať za dojednanie v zmysle uvedených zákonných ustanovení. Všetky zmluvné dojednania nemusia byť súčasťou jednej listiny, ak však majú byť pre zmluvné strany záväzné, musia byť výsledkom konsenzu obidvoch zmluvných strán a nepostačuje iba odkaz na listinné doklady, ktoré podľa zmluvy majú byť jej súčasťou, bez toho, aby druhá zmluvná strana - spotrebiteľ, prejavila svoju vôľu byť nimi viazaná. Samotná formulárová zmluva neupravuje konkrétne odplaty za služby ani podmienky, za akých by bol žalovaný povinný ich platiť. Odkazuje iba na Sadzobník poplatkov a obchodné podmienky. Nároky žalobcu uplatnené v konaní vyplývajú z obsahu VOP a Sadzobníka, na ktoré zmluva poukazuje. Formulárová zmluva, VOP aj Sadzobník sú vopred predtlačené, vopred vypracované žalobcom ako dodávateľom. Žalovaný ako spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom ich ovplyvniť, nemá možnosť individuálne vyjednať ich znenie tak, aby bolo možné uzavrieť, že na ich znení sa veriteľ a klient dohodli v rámci zmluvnej voľnosti. Nepostačuje v žalobcom pripravenej predtlačí formulárovej zmluvy konštatovať, že s obchodnými podmienkami a Sadzobníkom sa klient oboznámil a sú súčasťou zmluvy. Súdna prax (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2011 sp. zn. 2 Cdo 245/2010) v týchto prípadoch zaujíma konštantné stanovisko, podľa ktorého ak nie sú obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté, ak im zákon povinne ukladá písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že žalobca doručil žalovanému aj Všeobecné obchodné podmienky, že žalovaný bol s nimi riadne oboznámený, a že ich pri prevzatí podpísal. Údaj, akým je úroková sadzba pri nepovolenom prečerpaní nemôže byť považovaný za platne dojednaný za stavu, kedy nie je uvedený priamo v zmluve, ale len v Sadzobníku poplatkov. Okresný súd tiež zistil, že údaj o výške debetného úroku 28 % ročne nevyplýva ani z VOP Prima Banka Slovensko, a. s. účinných od 01.04.2016, ani z predložených Sadzobníkov poplatkov, žalovanému nebol oznámený ani v predložených upomienkach a výzve. Súd prvej inštancie preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi len sumu 269,47 eur. V prevyšujúcej časti zaplatenia úroku vo výške 28 % ročne zo sumy 599,47 eur od 19.10.2017 do 23.11.2017, zo sumy 524,47 eur od 24.11.2017 až do 21.12.2017, zo sumy 449,47 eur od 22.12.2017 do 19.01.2018 a zo sumy 374,47 eur od 20.01.2018 do zaplatenia žalobu zamietol.

2.8 O náhrade trov konania strán sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku vychádzajúc z čiastočného úspechu žalobcu v spore. Žalobca sa domáhal zaplatenia celkovo sumy 690,43 eur (599,47 eur istina + 90,96 eur vyčíslený úrok). Konanie bolo na základe späťvzatia žaloby čiastočne zastavené v časti o zaplatenie sumy 225,- eur istiny, ktorú žalovaný žalobcovi zaplatil po podaní žaloby, čiže žalobca bol v tejto časti úspešný. Okresný súd konanie zastavil aj v časti 28 % úroku ročne zo sumy 835,65 eur od 27.07.2017 do 12.10.2017 vo výške 49,96 eur, zo sumy 729,74 eur od 13.10.2017 do 12.10.2017 vo výške 0,- eur, zo sumy 674,47 eur od 13.10.2017 do 18.10.2017 vo výške 3,10 eur, zo sumy 624,47 eur od 19.10.2017 do 18.10.2017 vo výške 0,- eur, spolu vo výške 53,06 eur, o ktoré vzal žalobca žalobu späť bez udania dôvodu. Okresný súd žalobcovi prisúdil 269,47 eur istiny a v časti 105,- eur istiny a 37,90 eur vyčísleného úroku (z 599,47 eur od 19.10.2017 do 23.11.2017 vo výške 16,65 eur, z 524,47 Eur od 24.11.2017 do 21.12.2017 vo výške 11,26 eur, zo 449,47 eur od 22.12.2017 do 19.01.2018 vo výške 9,99 eur) žalobu zamietol. Celkovo bol žalobca úspešný v časti zaplatenia sumy 494,47 eur istiny a neúspešný v časti sumy 105,- eur istiny a vyčísleného úroku 90,96 eur, dosiahol teda úspech 71,60 %. Žalovaný dosiahol úspech 28,40 %, z čoho vyplýva čistý úspech žalobcu 43,20 %. Okresný súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43,20 % s tým, že o výške tejto náhrady v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2.9 O náhrade trov odvolacieho konania strán sporu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 396 ods. 3, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobca mal v odvolacom konaní plný úspech, preto mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku

rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti druhému výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) s návrhom, aby odvolací súd podľa § 388 C. s. p. rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobcovi priznal náhradu trov celého konania.

3.1 Odvolateľ nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že nepreukázal zmluvné dojednanie o povinnosti platiť úroky vo výške 28 % ročne, keď Sadzobník poplatkov nemôže predstavovať riadne dojednanie účastníkov zmluvy o výške úrokov. Žalobca poukázal na to, že si 28 % úrok uplatnil z titulu prekročenia, ktoré upravuje § 2 písm. f) a § 18 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý počíta s možnosťou úročenia zostatku na účte vzniknutého titulom prekročenia. Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ale podľa jeho § 18 ods. 1 postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca zverejňuje výšku úrokových sadzieb na web stránke. Zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a jeho pobočkách je splnená povinnosť § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o účte. Odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/140/2018 z 19.12.2018 aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/4/2018-54 zo dňa 27.03.2018; obidve pripojil k odvolaniu.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že žalobca nepreukázal uzatvorenie zmluvy o nepovolenom prečerpaní a ak poukazuje na § 18 zák. č. 129/2010 Z. z. o prekročení, aj prekročenie musí byť výsledkom konsenzu oboch zmluvných strán, čo potvrdzuje rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/73/2017 z 12.12.2017. Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb uzatvorená medzi stranami sporu neobsahuje zmluvné dojednanie o povinnosti žalovaného platiť akékoľvek poplatky, ktoré boli vykonávané na ťarchu jeho bežného účtu, ani ich výšku. Ustanovenia o poplatkoch obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach a v Sadzobníku poplatkov žalobcu, na ktorý zmluva odkazuje, nemožno považovať za individuálne zmluvne dojednané ustanovenia, ktorých obsah pred podpisom zmluvy by žalovaný mal reálnu možnosť ovplyvniť a ako také spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu vykazuje známky typizovanej formulárovej zmluvy štandardne používanej žalobcom pri výkone jeho podnikateľskej činnosti, ku ktorej spotrebiteľ môže pristúpiť alebo nie. Pri jej kontrahovaní býva zo strany veriteľa v mnohých prípadoch využívaná neskúsenosť spotrebiteľa a moment jeho prekvapenia, čomu svedčí aj zapracovanie rôznych poplatkov do Všeobecných zmluvných podmienok a následne do Sadzobníka. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/89/2018 z 03.05.2018 potvrdzuje, že napriek ustanoveniu zákona o platobných službách Sadzobník poplatkov banky zákonnú požiadavku individuálneho dojednania nespĺňa. Citoval z uznesenia NS SR sp. zn. 2Cdo 245/2010, podľa ktorého informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah jeho záväzku. Žalovaný ako spotrebiteľ však túto možnosť nemal, keďže výška úroku, a v tomto prípade dokonca samotná povinnosť uhrádzať ho, nebola uvedená v spotrebiteľskej zmluve. Úroková sadzba 28 % podľa žalovaného predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko Všeobecné obchodné podmienky neboli žalovaným podpísané a žalobca nepreukázal, že s ich obsahom žalovaného pred podpisom zmluvy oboznámil. Zmluvná podmienka s rovnakým obsahom už bola rozsudkom Okresného súdu Košice z 29.11.2013 č. k. 36C/117/2013-55 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/91/2014 zo dňa 24.03.2015 vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Tento rozsudok je pre žalobcu záväzný. Navrhol potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu odvolacím súdom s prisúdením náhrady trov odvolacieho konania.

5. Žalobca v odvolacej replike uviedol, že klient preštudovanie zmluvnej dokumentácie a súhlas s ňou potvrdil podpisom na zmluve. Zmluvný záväzok prevzal ako dospelá osoba plne spôsobilá na právne úkony. Uzatváranie právneho úkonu prostredníctvom formulárovej predtlačky nie je právom zakázané a nemôže automaticky znamenať, že spotrebiteľ sa s jeho obsahom neoboznámil alebo s ním nesúhlasil. Je ťažké si predstaviť, ako by malo v praxi vyzeráť individuálne dojednávanie jednotlivých zmluvných podmienok medzi bankou a klientom. Odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/39/2018 z 23.01.2019, z ktorého citoval.

5.1 S poukazom na § 101 ods. 1, 5 zákona o platobných službách argumentoval, že poskytovatelia platobných služieb boli povinní zosúladiť právne pomery a právne vzťahy podľa tohto zákona do 28.02.2010. Na základe uvedeného preto banka poskytuje klientom v zmysle 4.1.1 Všeobecných

obchodných podmienok platobnej služby na základe zmluvy o poskytnutí jednorazovej platobnej služby, alebo na základe rámcovej zmluvy, ktorú tvoria v zmysle bodu 4.1.2 zmluva, na základe ktorej banka zriadila a vedie pre klienta bežný účet, tieto Všeobecné obchodné podmienky, obchodné podmienky bližšie upravujúce produkty a služby poskytované klientovi na základe rámcovej zmluvy, príp. zmluva, na základe ktorej banka poskytuje klientom požadované produkty a služby. V zmysle bodu 25.5 VOP sú VOP súčasťou zmlúv o bankových obchodoch. V zmysle čl. 1 je neoddeliteľnou súčasťou VOP aj Sadzobník a úrokové sadzby produktov, ktoré obsahujú všetky poplatky, ktoré okresný súd banke nepriznal, aj uplatňovanú úrokovú sadzbu. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/190/2018 z 15.11.2018, v ktorom odvolací súd z hľadiska potreby výkladu vnútroštátnych právnych predpisov eurokonformným spôsobom odkázal na odôvodnenie uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017 z 22.02.2018; obdobne rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 5Co/241/2018 z 11.12.2018. Podľa názoru Krajského súdu v Prešove vysloveného v rozhodnutí č. k. 23Co/130/2017-72 zo 04.05.2018 poplatky za služby banky nie sú podstatnou náležitosťou zmluvy a mohli byť dojednané aj vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy prostredníctvom doložky uvedenej v článku IV. ods. 2.

6. Žalovaný v odvolacej duplike zdôraznil zásadu poctivosti v ochrane spotrebiteľa vo forme tzv. princípu dôvery v oblasti ochrany spotrebiteľa s odkazom na nálezy ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 3/06 a I. ÚS 3512/11. V zmysle rozsudku Európskeho súdneho dvora vo veci C - 42/15 sa časť podstatných náležitostí zmluvy o úvere môže uviesť aj osobitne v prílohe, ktorá však musí byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a musí byť spotrebiteľovi odovzdaná, aby sa s ňou mohol oboznámiť. Súdny dvor sa nevyjadril osobitne k tomu, či musí byť zmluvnými stranami osobitne podpísaná zmluva aj všetky jej prílohy, napr. aj Všeobecné podmienky, resp. Sadzobník poplatkov. So žalovaným Všeobecné obchodné podmienky neboli individuálne dohodnuté ani podpísané, rovnako Sadzobník. V zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté so spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Citoval z rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/188/2018 zo dňa 28.11.2018.

7. Na základe odvolania podaného včas proti zamietajúcemu druhému výroku rozsudku okresného súdu stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 C. s. p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) vec prejednal v rozsahu určenom ustanovením § 379 C. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) C. s. p.. Z dôvodu, že odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa pri posudzovaní sporu zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní (ne)došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C. s. p.). Dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti s poukazom na § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa v zásade stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie, logické a presvedčivé, odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p.. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobcu v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

9. Jedinou relevantnou odvolacou námietkou bola existencia platného zmluvného dojednania povinnosti platiť úroky vo výške 28 % ročne z istiny prekročenia. Odvolateľ poukázal na to, že zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch počíta s možnosťou úročenia zostatku na účte vzniknutého titulom prekročenia s odkazom na § 18 ods. 1 tejto právnej úpravy. Odvolací súd pripomína, že prekročením sa v zmysle § 2 písm. f) uvedeného zákona rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania. Ustanovenie § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v prípade zmluvy o otvorení bežného účtu a existencie možnosti, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, ukladá veriteľovi povinnosť informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu dostupnom spotrebiteľovi

okrem iného aj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru a podmienkach upravujúcich jej uplatňovanie. Pojem trvanlivé médium zákon o spotrebiteľských úveroch neupravuje. Európsky súdny dvor, pokiaľ ide o pojem trvanlivý nosič uvedený v článku 3 písm. m) Smernice č. 2008/48 (transponovaný do slovenského právneho poriadku ako trvanlivé médium) už rozhodol, že rovnako ako v prípade papierového média musí tento nosič zabezpečiť spotrebiteľovi držbu príslušných informácií, aby mohol prípadne uplatniť svoje práva. Pre spotrebiteľa je v tejto súvislosti významná možnosť uchovávať informácie, ktoré mu boli osobne určené, záruka, že nedôjde k zmene ich obsahu, ako aj ich dostupnosť počas primeraného času a možnosť reprodukovat' ich ako také (bod 35 rozsudku C - 42/15 Home Credit Slovakia, a. s. c/a P.C.s odkazom na rozsudok C - 49/11 Content Services). Dodávatelia sú potom povinní v tomto smere postupovať tak, aby v prípade súdneho sporu so spotrebiteľom vedeli preukázať, že obchodné podmienky sú spotrebiteľovi známe, resp. že boli k zmluve priložené ako jej neoddeliteľná súčasť tak, aby sa spotrebiteľ mohol pred uzavretím zmluvy skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým záverom súdu prvej inštancie, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané doručenie Všeobecných obchodných podmienok žalovanému ani to, že žalovaný bol s nimi riadne oboznámený, a to ešte pred uzavretím zmluvy, spôsobom umožňujúcim mu skutočne sa oboznámiť so všetkými jeho právami a povinnosťami. Odvolateľ pritom nespochybnil skutkové zistenie súdu prvej inštancie, že údaj o výške debetného úroku vo výške 28 % ročne nevyplýva zo Všeobecných obchodných podmienok Prima Banka Slovensko, a. s. účinných od 01.04.2016 ani z predložených Sadzobníkov poplatkov. Odvolací súd podotýka, že rozhodnutia odvolacích súdov, na ktoré odvolateľ poukázal (Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/140/2018 z 19.12.2018 a Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/4/2018-54 zo dňa 27.03.2018) nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov. Za súčasť ustálenej judikatúry pre účely jej záväznosti (a potreby odôvodnenia odchýlenia sa od takéhoto záväzného názoru najvyššieho súdu) je totiž potrebné považovať určitý právny názor opakovane potvrdený najvyšším súdom. Významnú hodnotu má aj to, či bolo takéto rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, teda bolo pripomienkované predpokladaným spôsobom a odsúhlasené príslušným kolégiom, a je tak považované za súčasť ustálenej judikatúry v obdobných veciach.

10. Odvolací súd z dôvodu uvedeného v § 389 ods. 1 písm. c) C. s. p. zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) a v závislom výroku o trovách odvolacieho konania (štvrtý výrok) a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo na rozhodnutie o náhrade trov konania. Od 01.07.2016 súdy rozhodujú o trovách konania bez návrhu v dvoch samostatných fázach. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, druhou rozhodovanie o výške tejto náhrady. Výrok o nároku na náhradu trov konania obsahuje každé rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 C.s.p.). Inštitút náhrady trov konania (odlišný od povinnosti platenia trov konania) vychádza z práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a 4 Ústavy SR. Jeho obsahom je aj to, že strana sporu, ktorá v konaní uspela, má zásadne právo na to, aby sa jej nahradili všetky trovy, ktoré zaplatila v súvislosti s uplatnením tohto základného práva.

11. Aj pre rozhodovanie odvolacieho súdu platí, že o nároku na náhradu trov konania rozhoduje bez návrhu. Podstatný je spôsob, ako odvolací súd rozhodol o podanom opravnom prostriedku. Zákon túto situáciu osobitne upravuje len v prípade, ak odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie mení alebo zrušuje. Pre rozhodovanie o trovách odvolacieho konania pri zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie platí právna úprava Civilného sporového poriadku zakotvená v § 396 ods. 3, ktorá zodpovedá ustanoveniu § 224 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016. Zrušením rozhodnutia súdu prvej inštancie sa končí konanie na odvolacom súde, nie však na súde prvého stupňa. Znamená to, že trovy konania vzniknuté v pôvodnom konaní pred súdom prvého stupňa, v odvolacom konaní a v novom konaní na súde prvej inštancie tvoria jeden celok nových trov konania pred súdom prvej inštancie. O nároku na ich náhradu aj o ich výške potom rozhoduje okresný súd ako o jedinom celku v novom rozhodnutí o veci bez rozlišovania nákladov vzniknutých v jednotlivých konaniach vo výroku.

12. Súd prvej inštancie sa pri novom rozhodovaní o trovách konania bude riadiť uvedenými pravidlami. S poukazom na § 396 ods. 3 C. s. p. v novom rozhodnutí rozhodne o trovách celého, teda aj tohto odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).